

מבזקנקון II

קואליציית דרכים לקיימות
עדכון מיוחד לכבוד ועידת
האקלים של האו"ם בקנקון,
מקסיקו
עריכה: מאיה גבעון, רכזת
הקואליציה

שלום לכם,

עם פתיחת השבוע השני של הדיונים במסגרת ועידת האו"ם בנושא האקלים בקנקון, כשחצי מהוועידה כבר מאחורינו, דיווחים מצביעים על אופטימיות זהירה: עדיין לא הסכם כולל ומחייב, אבל אולי מספר הסכמות שתאפשרנה התקדמות צעד נוסף לקראת הסכם כזה.

להלן ריכוז ידיעות ועדכונים בנושא הוועידה:

מה קורה בקנקון?

אל השבוע השני, האחרון והמכריע של הוועידה מגיעים בכירים מהמדינות השונות על מנת לנהל את השלבים הסופיים של המשא והמתן על הטיטות שגיבשו צוותי העבודה. הבכירים צפויים להגיע מיום שלישי ואילך, ועד אז נמצאים הצוותים במרתון דיונים אינטנסיבי, במטרה לגבש את הטיטות ולהשיג את הבסיס לקיום ההחלטות בהמשך. זהו השבוע הקריטי שבו התהליך יכול להתפורר, או להתגבש לכדי הסכמות משמעותיות. עם זאת, יש לציין כי אין צפי להגעת שרים מאף אחת ממדינות G20 (19 המדינות המובילות בעולם והאיחוד האירופי), וגם לא מישראל.

לצד הדיונים הקדחתניים עוסקים מארחי הוועידה, ביניהם נשיאת הוועידה פטריסיה אספינוזה, במאמצים רבים לשקם את אמון המשלחות בתהליך, לאחר שספג מכה בוועידת קופנהגן. "אין טיטה סודית, ואין ולא יהיו מגעים חשאיים תוך כדי הדיונים", ציינה, בהתייחסה לחשש של מדינות מתפתחות רבות כי מדינות חזקות ינסו לגבש חזית מאוחדת מאחורי גבן ולכפות עליהן הסכם בדקה האחרונה.

פטריסיה אספינוזה. אופטימיות זהירה

(UNFCCC)

<http://webcast.cc2010.mx/> לצפייה בשידורים מתוך הוועידה:

צעד קדימה...

במסיבת עיתונאים לסיכום השבוע הראשון של השיחות, ציינה נשיאת הוועידה לחיוב את הנכונות של המשלחות להידברות אמיתית ולפשרה. תכונות אלה אפשרו לקבוצות העבודה להגיע לטיטה והצעות החלטה במספר תחומים הקשורים להמשך וחיזוק התמיכה במדינות המתפתחות, הן במאמצי הפחתת פליטות גזי חממה והן במאמצי ההסתגלות למשבר האקלים (מיטיגציה ואדפטציה). לדבריה, החלטות אלה "מהוות חלק חשוב בעבודת הבסיס לנקיטת פעולה עולמית כנגד משבר האקלים, ומצביעות על מחויבות המדינות להראות כי תהליך רב-צדדי הינו אפקטיבי כל עוד הוא נעשה תוך שיתוף פעולה, שקיפות ונכונות לפשרה".

...שניים אחורה

הדיונים על טיטות המסמך, שפורסמה לבסוף ביום ראשון בערב, כללו גם כמה רגעי דרמה כאשר קבוצה של תשע מדינות מדרום אמריקה ובראשן בוליביה, איימה לנטוש את השיחות במחאה על כך שהמדינות העשירות אינן מחויבות במסגרת הטיטות להבטיח את המשכיות פרוטוקול קיוטו לאחר שיפוג תוקפו בשנת 2012. המשמעות היא שמדינות מתפתחות יאלצו להתחייב לצעדי הפחתה אשר יאטו את צמיחתן, ללא רשת בטחון של סיוע מהמדינות המפותחות או התחייבות מצידן לעשות מאמצים דומים. המשבר הפוטנציאלי נגרם בעקבות הצהרת המשלחת היפנית כי אינה מתכוונת להתחייב להמשך פרוטוקול קיוטו לאחר 2012. מאוחר יותר חזרה וסייגה את ההצהרה החדה, אך נושא זה של עתיד פרוטוקול קיוטו נותר אחת מנקודות המחלוקת העיקריות גם לאחר גיבוש הטיטות. [עוד אודות כך ראו כתבת הגארדיאן בקישור זה.](#)

בסיכומי של דבר, פרסום הטיטות לא לווה בצעדים דרמטיים מידי וכל המשלחות, נכון לשעה זו, עדיין לוקחות חלק בהמשך הדיונים. יחד עם זאת, ברור שלא מדובר פה ברגיעה אמיתית, אלא בהימנעות זמנית מחיכוכים בלתי נמנעים, שכן עדין קיימים פערים משמעותיים בין המדינות סביב מספר נושאים חשובים:

- **המשך פרוטוקול קיוטו לאחר שיפוג תוקפו ב-2012;** מדינות מפותחות רבות (ביניהן יפן, קנדה, ניוזילנד, אוסטרליה ורוסיה) מאותתות כי אינן ששות להתחייב שוב כפי שהתחייבו במסגרת פרוטוקול קיוטו, ומנסות להעביר החלטה לפיה הן לא תהיינה מחויבות בצעדי הפחתה ופיקוח, אלא בהצהרת יעדים וולונטריים בלבד. ברקע נמצאת כמובן העבודה כי ארצות הברית, מעולם לא אשררה את פרוטוקול קיוטו ואין נראה שבכוונתה (או ביכולתה של אובמה) לעשות זאת כעת. סין דווקא הצהירה על החשיבות ליצור מסגרת ממשיכה לפרוטוקול. [עוד אודות כך ראו בכתבת רויטרס בקישור זה.](#)
- **יעדי הפחתה אליהם יתחייבו המדינות השונות;** הטיטות מציינת את היעדים הנדרשים על מנת לעמוד בהגבלת ההתחממות העולמית לשתי מעלות צלסיוס נוספות, אך קוראת לבחון מחדש את ההגבלה הזו ואף להחמירה להתחממות של עד 1.5 מעלות צלסיוס בטמפ' הממוצעת העולמית.
- **היקף הסיוע שיעביר המערב למדינות המתפתחות;** הטיטות כוללת העברת מאה מליארד דולרים בשנה עד שנת 2020 מהמדינות המפותחות לפרויקטים של הערכות והסתגלות במדינות מתפתחות.
- **מנגנוני הדיווח והשקיפות לגבי הפעולות שמבוצעות הודות לסיוע זה.**

הדו"ח הלאומי על שינויי האקלים בישראל

המשרד להגנת הסביבה פרסם דו"ח מקיף שיוצג בוועידת קנקון כחלק ממחויבויותיה של ישראל כחברה באמנת האקלים ובפרוטוקול קיוטו. זהו הדו"ח הלאומי השני (הראשון הוגש לאו"ם בשנת 2000), והוא כולל את מצאי פליטות גזי חממה, הנסיבות הייחודיות של ישראל, המדיניות הלאומית בנושא הפחתת פליטות וכן את צעדי ההסתגלות הנדרשים להתמודדות עם שינוי אקלים. [לדו"ח המלא ופרטים נוספים לחצו כאן.](#)

לנייר העמדה של קואליציית "דרכים לקיימות" שיוצג בוועידת האקלים בקנקון, וכן לעדכונים קודמים ראו [את אתר הקואליציה – כאן.](#)

מחוץ לוועידה

משבר אקלים? למי אכפת

סקר שערכה חברת GlobeScan הבינלאומית בקרב שלושה-עשר אלף איש מ-26 מדינות שונות, מצביע בברור כי בשעה שהמשלחות דנות בעתיד העולם בקנקון, לעולם פחות ופחות אכפת. הסקר בדק שינויים בתפיסה של נושא משבר האקלים בקרב אזרחים ברחבי העולם. אחוז האנשים שדרגו את נושא משבר האקלים כ"רציני

ביותר" ירד מ-61% בסקר זהה שנערך בשנה שעברה ל-53% השנה, ובמקביל, אחוז האנשים שמאמינים כי "יש הגזמה בתיאור הסכנות כתוצאה ממשבר האקלים" עלה מ-42% ב-2008 ל-48% השנה. כמו כן, הפערים בין דרום וצפון מתבטאים גם כאן, כאשר רמת הדאגה משינויי האקלים יציבה או גוברת בקרב תושבי מדינות צומחות, אך מצטמצמת בקרב תושבי מדינות האיחוד האירופי וצפון אמריקה. [עוד אודות הסקר תוכלו לקרוא כאן.](#)

בתמונה: פעילי "סיירה קלאב" מבטאים בקנקון את דעתם על מדינות שלדבריהם מתחמקות מטיפול במשבר האקלים.

Photograph: Ronaldo Schemidt/AFP/Getty Images

מאחורי הקלעים של השיחות

האתר "וויקיליקס" שגורם מבוכה רבה לגורמים דיפלומטיים ברחבי העולם, אינו פוסח גם על השיחות במסגרת ועידת האקלים של האו"ם. [מעט אודות המתרחש מאחורי הקלעים תוכלו לקרוא כאן.](#)

איתות בווער

הרבה מילים כואבות וזועמות כבר נכתבו אודות האסון הלאומי בכרמל. לא נותר לנו אלא להצטרף למילות התנחומים למשפחות הכואבות, לאחל החלמה לכל הנפגעים (אדם וטבע), ולהמשיך לפעול לטובת קידום חשיבה ארוכת טווח והתנהלות אחראית ובת קיימא של ממשלת ישראל, ובמסגרתה גם מדיניות רחבה להתמודדות עם משבר האקלים באזור.

• מתוך [מאמר של אביב לביא על השריפה כאיתות למשבר האקלים העולמי](#): "המשמעות, שעדיין קשה לעכל: משבר האקלים העולמי הוא לא עניין תיאורטי, עתידי, בעיה מעורפלת שתעיב על שלומם של הדורות הבאים. ההתחממות ונזקיה היא כאן ועכשיו, מוחשית מאוד, מכאיבה מאוד. בשלב הזה גם אפשר, לפחות לכמה רגעים, לשים בצד את שאלת אחריותו של האדם לשינוי. מנקודת מבט ישראלית, היא הופכת כמעט זניחה וקטנונית. ישראל היא מדינה קטנה וחלקה בפליטת גזי החממה הוא ממילא זעום; לעצור את ההתחממות הגלובלית זו משימה עולמית. החל מיום חמישי, המשימה הישראלית היא להתמודד עם השלכותיו של השינוי המפחיד שעובר על העולם. והיום כל ישראלי יודע, שאנחנו אפילו לא מתקרבים להיות מוכנים לקראת השינוי הזה."

- לכתבתו של הפרופסור דני רבינוביץ' אודות השריפה כאיתות להתחממות הגלובלית, [לחצו כאן.](#)
- למאמר של צור משעל ב-YNET על משבר האקלים כאן ועכשיו ועל "פליטי אקלים" בישראל: [כאן.](#)

עד כאן להפעם, עדכונים נוספים מובטחים בקרוב.
להצטרפות לרשימת התפוצה, שאלות והצעות שלחו מייל לכתובת climate@sviva.net

המיזם המשותף לארגוני הסביבה ולמשרד להגנת הסביבה- "מה עושים היום?" נמשך!
[בדקו את האתר](#) לארועים, תמונות וכתבות.

אתם מוזמנים לשתף ולפרסם חומרים! כתבו ל- climate@sviva.net

פעילות קואליציית דרכים לקיימות בריכוז "חיים וסביבה" מתאפשרת הודות לתמיכתה של קרן היינריך בל.

 HEINRICH BÖLL STIFTUNG
ISRAEL

 חיים וסביבה
ארגון גג של שוחרי איכות החיים והסביבה (ע"ר)